

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000518

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №22-34 від 04.03.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пучкова Дар'я Дмитрівна

2. Daria D. Puchkova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 08-02-2024

Спеціальність за освітою: Філософія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3491

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.31.21

Тема дисертації:

1. Пізнання як адаптивна практика: філософсько-методологічні перспективи аналізу
2. Cognition as Adaptive Practice: Philosophical-Methodological Perspectives of Analysis

Реферат:

1. Дисертаційна робота виконана в колі проблематики філософії та методології науки, а саме – обґрунтуванні філософських засад загальнонаукових методологічних підходів і стратегій. Що зумовило залучення до аналізу в межах дослідження теоретичних розробок з різних наукових галузей соціально-гуманітарного спрямування – еволюційної епістемології, біоепістемології, когнітивної біології, поведінкової економіки, екології, політичної теорії. Спільною основою для аналізу означених наукових проєктів є обґрунтування пізнання як адаптивної практики. Тому дисертаційна робота присвячена концептуалізації наукового і філософсько-методологічного дискурсу, пов'язаного з аргументацією розуміння пізнання як адаптивної практики, починаючи з традиційного уявлення натуралістичних епістемологів, для яких пізнання ототожнюється життям і виражається в моделі подразник / відповідь, коли людина як жива аутопоезисна система відповідає на стимули світу, пізнаючи його, і завершуючи перспективами сучасних

міждисциплінарних і трансдисциплінарних розробок. Вибір теми, з урахуванням її міждисциплінарної основи, зумовлений тим, що в сучасному суспільстві ризиків та невизначеностей, які зумовлені появою нових технологій і знань, виникає потреба в аналізі меж методологій соціогуманітарного знання, таких як міждисциплінарність і трансдисциплінарність, переоцінці наявних і появи нових філософськометодологічних концептуалізацій пізнання як адаптивної практики. Оскільки сама адаптація як пізнання не просто дозволяє людині вбудовуватися у світ, але й провокує на видозмінення та перетворення світу, то значить, є причиною утворення ситуацій невизначеностей, у пошуках механізмів взаємодії з якими знаходиться сучасна людина. І залучення в дослідженні таких теорій, як розглянуті теорія потенційних несподіванок, темної екології, концепція сценарного планування тощо, пов'язано з описаною ситуацією.

2. The dissertation is carried out within the field of the philosophy and methodology of science, specifically focusing on justifying the philosophical principles of general scientific methodological approaches and strategies. This led to the inclusion in the analysis, within the research framework, of theoretical developments from various scientific fields in the social and humanitarian direction, including evolutionary epistemology, bioepistemology, cognitive biology, behavioral economics, ecology, and political theory. The common foundation for analyzing the specified scientific projects is the justification of cognition as an adaptive practice. Therefore, the dissertation is devoted to the conceptualization of the scientific and philosophical-methodological discourse related to the argumentation of understanding cognition as an adaptive practice. It begins with the traditional conception of naturalistic epistemologists, for whom cognition is equated with life and is expressed in the stimulus/response model, where a person, as a living autopoietic system, responds to stimuli from the world, cognizing it, and it ends with concludes by exploring the perspectives of contemporary interdisciplinary and transdisciplinary developments. The choice of the topic, considering its interdisciplinary foundation, is driven by the recognition that in contemporary society, characterized by risks and uncertainties arising from the emergence of new technologies and knowledge, there is a need for the analysis of the boundaries of methodologies of socio-humanitarian knowledge. This includes the examination of interdisciplinary and transdisciplinary approaches, reassessment of existing, and emergence of new philosophical and methodological conceptualizations of cognition as an adaptive practice. As adaptation as a form of cognition not only allows humans to integrate into the world but also prompts transformations and alterations of the world, it becomes a cause of creating situations of uncertainty. In the search for mechanisms of interaction with these situations, modern humans find themselves. The exploration of theories such as the theory of potential surprises, dark ecology, scenario planning, and others is associated with the described situation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Пучкова, Д. Д. (2019). Вразливість концепту homo economicus: вихід до надж-теорії. Філософські проблеми гуманітарних наук: альманах. 1 (29), 35–38.
- Пучкова, Д. Д. (2020). Постнекласичний тип раціональності: полі-, між-, транс- та метадисциплінарність. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. 2 (32), 93–97.
- Пучкова, Д. Д. (2021). Інтелектуальна екологія» Стівена Тулміна як метафора розуміння у контексті практичних засновків середовищного підходу. Перспективи. Соціально-політичний журнал. Гельветика,

4, 53–60.

- Пучкова, Д. Д. (2021). Ризиковий динамізм раціональності: модифікація, абсолютизація, плюралізація в соціокультурному просторі XXI століття. Вісник Львівського університету. Серія: філософські науки. Гельветика, 28, 93–102.
- Пучкова, Д. Д. (2023). Радикальний конструктивізм як новий виток розвитку еволюційної епістемології. Софія: Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. Київський університет, 21, 89–93.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шашкова Людмила Олексіївна
2. Ludmyla O. Shashkova

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глушко Тетяна Петрівна
2. Tetiana P. Hlushko

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хамітов Назіп Віленович

2. Nazip V. Khamitov

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дротянко Любов Григорівна

2. Lyubov H. Drotyanko

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний авіаційний університет

Код за ЄДРПОУ: 01132330

Місцезнаходження: проспект Любомира Гузара, буд. 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лактіонова Анна Валеріївна

2. Anna V. Laktionova

Кваліфікація: д. філ. н., доц., 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Щербина Олена Юріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Щербина Олена Юріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна